

شبکه های اجتماعی بحران هویت جوانان را تشدید کرده است

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، در نشست تخصصی کازان فروم 2025 که با حضور نمایندگان کشورهای مختلف از جمله روسیه و جهان اسلام برگزار شد، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حمید شهریاری دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با تقدیر از میزبانان این همایش بین‌المللی، به تحلیل چالش‌های پیش روی نسل جوان پرداخت.

وی با اشاره به چالش بحران هویت در عصر جهانی‌شدن افزود: در دنیای امروز که ارتباطات جهانی به سرعت در حال گسترش است و جوانان به طور مداوم در معرض جریان‌های رسانه‌ای و فرهنگی بین‌المللی قرار دارند، آنان به سادگی به الگوهای موفق جهانی و سبک‌های زندگی آرمانی که در شبکه‌های اجتماعی نمایش داده می‌شود، دسترسی پیدا می‌کنند و حضور دائمی این الگوهای آرمانی، باعث می‌شود که تلاش برای دستاوردهای خارق‌العاده به امری عادی و معمولی تبدیل شود. با این حال، چون تحقق چنین آرمان‌هایی برای اکثر افراد ممکن نیست، بسیاری از جوانان با ناکامی، سرخوردگی و در نهایت بحران هویت مواجه می‌شوند.

وی همچنین خاطر نشان کرد، هنگامی که چهره‌های مشهور به مرجع اصلی جوانان تبدیل می‌شوند، ارزش‌های انسانی نظیر اعتدال، سادگی، قناعت، پایداری در برابر دشواری‌ها و انضباط معنوی به تدریج به حاشیه رانده می‌شوند.

دکتر شهریاری افزود: مقایسه مداوم جوانان و نوجوانان با «زندگی‌های فیلترشده» افراد مشهور به تدریج معیارهایی غیرواقعی برای موفقیت و زیبایی را آنها به‌عنوان هنجار می‌پذیرند و منجر به افسردگی، اضطراب و کاهش عزت‌نفس می‌شود و همچنین روابط انسانی حالت تجاری پیدا می‌کند و با از بین رفتن الگوهای سنتی، عالمان، معلمان، والدین و شخصیت‌های فرهنگی، جایگاه خود را از دست می‌دهند.

در ادامه دبیرکل مجمع گفت: ارزش‌هایی چون قناعت، زندگی ساده، تلاش پیوسته، انضباط معنوی و اعتدال، به‌تدریج جای خود را به مصرف‌گرایی، خودنمایی و تبلیغ از خود می‌دهند و در نتیجه، ارزش‌های انسانی و اخلاقی مهم، کم‌رنگ و فراموش می‌شوند.

دکتر شهریاری فردگرایی لیبرال و شکاف نسلی را دومین چالش خواند و تصریح کرد: مسئله فردگرایی لیبرال برخی جوانان در تلاش برای آزادی و رهایی از سنت‌های اجتماعی، دیدگاهی لیبرالی نسبت به سنت‌ها اتخاذ می‌کنند. در عین حال، بسیاری دیگر از جوانان، همچنان به سنت‌های دینی و ملی خود وفادارند و این دوگانگی، شکاف نسلی را تشدید کرده و موجب پیدایش هویت‌های دوسویه در نسل جوان شده است. ما باید به چندفرهنگی بودن احترام بگذاریم و اجازه دهیم ارزش‌های سنتی در کنار ارزش‌های نوظهور رشد کنند. کشورهایی مانند روسیه، ایران، ترکیه، مصر و سایر ملل دارای پیشینه تاریخی غنی و ارزشمند در ادبیات، رسوم و سنت‌های دینی هستند. این میراث فرهنگی باید حفظ و پاس داشته شود. لیبرالیسم فردی غربی ممکن است فرصتی کوتاه بیابد، ولی در درازمدت نمی‌تواند جایگزین این سنت‌ها شود.

وی افزود: پنج راهکار مشترک و راهبردهای پیشنهادی برای تبدیل چالش‌ها به فرصت‌ها وجود دارد 1. آموزش سواد رسانه‌ای در مدارس و دانشگاه‌ها؛ 2. معرفی الگوهای بدیل و اصیل همچون معرفی چهره‌هایی با پشتوانه فرهنگی، علمی، دینی یا هنری اصیل از طریق پلتفرم‌های آنلاین برای ارائه نمونه‌های سالم و سازنده. 3. محدودسازی الگوریتم‌های ترویج محتوای سطحی و درخواست از شبکه‌های اجتماعی برای بازنگری در الگوریتم‌هایی که به محتوای مضر اولویت می‌دهند و ترویج محتواهای ارزشی. 4. بازسازی هویت درونی جوانان؛ برای تقویت حس ارزشمندی مبتنی بر ارزش‌های درونی و سرمایه‌گذاری بر تولید سریال‌ها و فیلم‌هایی که روحیه مسئولیت‌پذیری و تلاش را تقویت کنند. 5. نظارت والدین و مشارکت آموزشی خانواده؛ امروزه کودکان بیشتر از گذشته نیازمند هدایت و مراقبت از سوی والدین هستند تا از آسیب‌ها مصون بمانند و مسیر رشد خود را بشناسند.

در بخش دیگری دبیرکل مجمع گفت: شهدای جوان در غزه و کرانه باختری فرصت زندگی، جوانی و ساختن

آینده را نیافتند. آنان در حالی که تشنه و گرسنه و از ابتدایی‌ترین حقوق انسانی محروم بودند، جان خود را ایثار کردند تا نان و آب را به کودکان، زنان و سالمندان بدهند و از وطنشان دفاع کنند. دکتر حمید شهریاری با محکومیت کشتار اخیر غیر نظامیان در غزه و شهادت اخیر 80 فلسطینی از جمله 22 کودک در جبالیا، اقدامات رژیم صهیونیستی را جنایت جنگی خواند.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی خطاب به حامیان این رژیم گفت: ننگ نیز بر ایالات متحده آمریکا که با اهدای بمب‌های یک تنی و حمایت‌های مالی و نظامی زمینه‌ساز این کشتار دسته‌جمعی هستند.